

Guía Docente

Datos Identificativos					2023/24
Asignatura (*)	Antropoloxía Sociocultural	Código	710G01071		
Titulación	Grao en Humanidades				
Descritores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Grao	1º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	6	
Idioma	CastelánGalego				
Modalidade docente	Presencial				
Prerrequisitos					
Departamento	Humanidades				
Coordinación		Correo electrónico			
Profesorado		Correo electrónico			
Web					
Descrición xeral	Se pretende proporcionar unos conocimientos básicos y generales sobre la disciplina con la finalidad de que constituyan no sólo un corpus de saberes si no también un enfoque que ayude de un modo específico a reflexionar sobre las diferencias y semejanzas entre los seres humanos desde la comprensión del concepto de cultura. La Antropología se va a concebir también como una ciencia crítica, de tal manera que nos permita aportar una visión que sea capaz de contribuir a la mejora de las sociedades, de las culturas y del ser humano.				

Competencias do título

Código	Competencias do título
A1	Coñecemento das producións culturais da Humanidade (Arte, Pensamento, Literatura e Institucións)
A2	Coñecemento do pasado desde un punto de vista diacrónico
A3	Coñecemento do espazo e do territorio
A4	Coñecemento dos diferentes bens e recursos patrimoniais e do seu réxime xurídico
A5	Coñecemento de estratexias de desenvolvemento cultural e medioambiental
A6	Coñecemento do comportamento humano individual e social
A7	Coñecemento sincrónico y diacrónico de diversas realidades culturais actuais
A8	Coñecemento básico da realidade socio-política contemporánea
A9	Coñecemento de linguas e culturas clásicas
A10	Coñecemento de linguas modernas
A11	Coñecemento das técnicas e métodos de traballo e análise das ciencias humanas e sociais
A12	Uso correcto, oral e escrita, das linguas propias
A13	Uso correcto, oral e escrita, de alomenos unha lingua estranxeira
A14	Deseño e produción de bens culturais
A15	Avaliación de impactos medioambientais e patrimoniais
A16	Avaliación da viabilidade de proxectos
A17	Innovación na presentación e difusión da cultura
A18	Identificación e construción creativa das necesidades do mercado cultural
A19	Coñecemento da realidade nacional e internacional en materia de políticas e servizos de información e das industrias da cultura
A20	Coñecemento e aplicación das tecnoloxías da información que se empregan nas unidades de servizos de información nos procesos de transferencia de información
A21	Habilidades para analizar, asesorar e formar produtores, usuarios e clientes de servizos de información, así como habilidades dos procesos de negociación e comunicación
A22	Capacidade de uso e adaptación de diversas técnicas de comunicación oral e escrita cos usuarios da información
A23	Coñecemento da natureza da información e dos documentos, dos diversos modos de produción e do seu ciclo de xestión, dos aspectos legais e éticos e do seu uso e transferencias, e das fontes principais de información en calquera soporte, e ao longo do tempo.
A24	Coñecemento, comprensión e aplicación dos principios teóricos e metodolóxicos e das técnicas para a planificación, organización e avaliación do sistema de unidades e servizos da información

A25	Coñecemento, comprensión e aplicación dos principios e metodolóxicos, e das técnicas e normativas para a creación e autenticación, reunión, selección, organización, representación, preservación, recuperación, acceso, difusión e intercambio, e avaliación da información e dos recursos informáticos
A26	Habilidades na obtención, tratamento e interpretación de datos sobre unidades e servizos de información, nos procesos de produción, transferencia e uso da información e da actividade científica
B1	Aprender a aprender.
B2	Resolver problemas de forma efectiva.
B3	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo
B4	Traballar de forma autónoma con iniciativa
B5	Traballar de forma colaborativa.
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadano e como profesional
B7	Comunicarse de maneira efectiva nun contorno de traballo
B8	Comunicación oral e escrita nas linguas propias
B9	Capacidade de expresión oral e escrita nunha lingua estranxeira
B10	Capacidade de análise e de síntese.
B11	Capacidade de xestión da información relevantes.
B12	Capacidade de integración en equipos multidisciplinares
B13	Recoñecemento da riqueza da diversidade e da multiculturalidade
B14	Saber traballar con equipos internacionais
B15	Saber abordar conflitos interpersonais
B16	Capacidade para a adaptación a cambios no contorno
B17	Capacidade para emprender melloras e propoñer innovacións
B18	Capacidade de dirección e liderazgo
B19	Motivación e compromiso cara á calidade nas actuacións profesionais
B20	Creatividade e orixinalidade no pensamento e na práctica
B21	Sensibilidade social, senso da xustiza e da equidade e sensibilidade cara á desigualdade
B22	Sensibilidade polo medio ambiente e a súa protección.
B23	Habilidades no uso de software xenérico.
B24	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a sociedade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
B25	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñibles para resolver os problemas cos que deben de enfrontarse
B26	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultura da sociedade
B27	Capacidade de organización e planificación do traballo propio
B28	CB1-Que os estudantes demostrasen posuir e comprender coñecementos nun área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e adoitan atoparse nun nivel que, se ben apoiase en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
B29	CB2-Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrar por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
B30	CB3-Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
B31	CB4-Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado.
B32	CB5-Que os estudantes desenvolverán aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender os estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.

C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben afrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.
C9	Capacidade de organización e planificación do traballo propio

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Conocimiento de las producciones culturales de la Humanidad (Arte, Pensamiento, Literatura e Instituciones). Conocimiento del comportamiento humano individual y social. Conocimiento del pasado desde un punto de vista diacrónico. Conocimiento sincrónico y diacrónico de diversas realidades culturales actuales. Aprender a aprender. Aplicar un pensamiento crítico, lógico y creativo. Trabajar de forma colaborativa. Sensibilidad social, sentido de la justicia y de la equidad y sensibilidad hacia la desigualdad. Sensibilidad por el medio ambiente y su protección. Creatividad y originalidad en el pensamiento y la práctica. Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común. Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras. Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben afrontarse. Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.	A1	B1	C1
	A2	B2	C2
	A3	B3	C3
		B4	C4
		B5	
		B21	
		B22	
		B24	

Identificar claves culturales, sociales, mediáticas, etc para saber por qué pensamos cómo pensamos, por qué somos como somos y por qué actuamos como actuamos.

A4	B1	C5
A5	B2	C6
A6	B3	C7
A7	B4	C8
A8	B5	C9
A9	B6	
A10	B7	
A11	B8	
A12	B9	
A13	B10	
A14	B11	
A15	B12	
A16	B13	
A17	B14	
A18	B15	
A19	B16	
A20	B17	
A21	B18	
A22	B19	
A23	B20	
A24	B23	
A25	B25	
A26	B26	
	B27	
	B28	
	B29	
	B30	
	B31	
	B32	

Contidos	
Temas	Subtemas

1. Objeto y campos de la Antropología. 2. La Adaptabilidad humana. 3. Qué es la Cultura. 4. Introducción a la metodología y técnicas de investigación social y cultural. 5. Etnicidad. 6. Diversidad humana y raza. 7. Estratificación social, jerarquía y desigualdad. 8. Formas de obtención y producción de alimentos. 9. Globalización. 10. Introducción a la Antropología Aplicada. Campos de la praxis profesional de la Antropología.	1.1: el Holismo 1.2: Subdisciplinas de la Antropología 1.3: Antropología y otros campos académicos 2.1: Adaptación, variación y cambio 3.1: Universalidad, generalidad y particularidad 3.2: Mecanismos de cambio cultural 4.1: Etnografía/Etnología/Antropología 4.2: Técnicas etnográficas 4.3: El Trabajo de Campo 4.5: Preparando una propuesta de investigación etnográfica. 5.1: Grupos étnicos y etnicidad 5.2: Raíces del conflicto étnico 6.1: Raza: un concepto desacreditado en Biología 6.2: El Racismo 7.1: La construcción de la desigualdad 8.1: Estrategias de adaptación 8.2: El Forrajeo 8.3: El CULTIVO 8.4: El Pastoreo 8.5: Modos de Producción 9.1: Surgimiento del sistema mundial 9.2: Sistemas de producción tradicional vs industrial 9.3: Impactos de la globalización y sostenibilidad social, económica y ambiental 10.1: Antropología y desarrollo 10.2: Antropología y Cooperación 10.3: Casos prácticos

Planificación				
Metodologías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / trabajo autónomo	Horas totais
Seminario	C6 C7 C8	6	30	36
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A20 A21 A22 A23 A24 A25 A26 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B16 B17 B18 B19 B20 B21 B22 B23 B24 B25 B26 B27 B28 B29 B30 B31 B32 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 C9	6	60	66

Proba obxectiva	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A20 A21 A22 A23 A24 A25 A26 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B16 B17 B18 B19 B20 B21 B22 B23 B24 B25 B26 B27 B28 B29 B30 B31 B32 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 C9	2	40	42

Atención personalizada		6	0	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Seminario	Dinámicas de discusión e participación en torno a temas, ideas, conceptos con el objetivo de una mayor comprensión de los mismos.
Sesión maxistral	exposición oral con apoio de lecturas, documentos gráficos, documentales etnográficos, etc.
Proba obxectiva	Presentación e defensa oral de un traballo definido e executado por cada alumn@. Se valorará la aplicación correcta e inclusión de conceptos aportados por la disciplina en la defensa del contenido expuesto. Se valorará una exposición apoyada en herramientas TICs con apoyo documental. Debe entregarse la Memoria ampliada de la exposición e defensa dell traballo.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Proba obxectiva Seminario Sesión maxistral	Alta disponibilidad presencial y/o virtual para la discusión o tratamento de cualquier consulta o tema planteado. La atención personalizada se realizará durante el tiempo de mayor accesibilidad del alumno al profesor en el recinto universitario e fuera de él a través de herramientas de comunicación como el email; programa Skype, teléfono, etc. De este modo, cualquier alumn@, puede realizar cualquier consulta e permite establecer un hilo abierto permanente con el profesor.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación

Proba obxectiva	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A20 A21 A22 A23 A24 A25 A26 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B16 B17 B18 B19 B20 B21 B22 B23 B24 B25 B26 B27 B28 B29 B30 B31 B32 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 C9	Exposición y defensa de un tema elegido por el alumno. Se valorarán los siguientes aspectos: Viabilidad de la propuesta temática. Grado de motivación que da lugar a la elección de un tema particular. Definición clara de los objetivos. Pertinencia y coherencia del esquema resultante. Justificación de la metodología empleada. Grado de sistematización de la información tratada. Conclusiones y su justificación Manejo de conceptos y términos antropológicos en la exposición del tema.	70
Seminario	C6 C7 C8	Grado de participación. Calidad de participación.	10
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A20 A21 A22 A23 A24 A25 A26 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B16 B17 B18 B19 B20 B21 B22 B23 B24 B25 B26 B27 B28 B29 B30 B31 B32 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 C9	Asistencia a clase y participación activa del alumnado.	20

Observacións avaliación

?Aquellos/as alumnos/as que
tengan alguna clase de excepcionalidad para asistir a clase legalmente
concedida, que hablen con el/la profesor/a a comienzos del curso para
establecer las tutorías y los sistemas de evaluación correspondientes.?

Fontes de información

Bibliografía básica	Azcona (1994). Para comprender la Antropología Vol. I. Verbo Divino Baroja, Caro (1991). La Aurora del Pensamiento Antropológico. CIS Contreras, Jesús (1986). Los Cronistas de Indias y la Antropología. Oceano Khan, J.S (1975). El Concepto de Cultura. Textos Fundamentales. Anagrama Palerm, A (1982). Historia de la Etnología. FCE Kottak, C (2009). Antropología. McGraw Hill Ember Ember Peregrine (2004). Antropología (10ª edic.). Pearson
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Antropoloxía Social e Problemas Actuais/710G01025 Antropoloxía Social Aplicada/710G01080 Antropoloxía Sociocultural/710G01071 /
Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías